Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 21 februari 1914 kl. 11 f. m.

Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 3, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl Maj:t angående stadgande att läkares recept skall utskrivas på svenska språket.

Närvarande: **herrar Enderstedt, Hallén, Larsson i Bondarve, Svensson i Skönsberg, Westman, Lundgren i Björna, Mörtsell, Sterne, Mossberg och Andersson i Raklösen.**

I en inom andra kammaren väckt och till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 265, har herr *Bogren* föreslagit avlåtande av en skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan om åtgärders vidtagande i syfte att läkarrecept ej må få utskrivas på latin utan på svenska språket.

Beträffande vad motionären anfört till stöd för sitt förslag får utskottet hänvisa till motionen.

Med hänsyn till tankegången i den föreliggande motionen vill utskottet framhålla, att utskottet på intet sätt kan biträda de i motionen uttalade allvarliga beskyllningarna för såväl oskicklighet hos vår läkarkår som för själviska syften hos densamma, då för patienter ordineras så kallad apoteksmedicin. *Utskottet.*

Frånsett dessa motionärens synpunkter, som tyckas i övervägande grad hava föranlett motionens tillkomst, vill utskottet angående den ifrågasatta nyttan ur upplysningssynpunkt av läkarreceptens utskrivande på svenska andraga följande.

Till en början må då påpekas, att någon bestämmelse, att läkares recept *skola* avfattas på latin, icke finnes, och att det följaktligen icke möter något hinder för läkare att utfärda receptet på svenska eller eventuellt på annat språk, som kan antagas vara känt av apotekaren.

Att latinet i allmänhet kommer till användning torde hava helt andra förklaringsgrunder än de av motionären angivna. Läkekonsten dväljes ju på vetenskaplig mark, vetenskapen är internationell och latinet är vetenskapens internationella hjälpspråk.

Den medicinska nomenklaturen, som är internationell, har därför också tagit latinet i anspråk. En följd härav är, att den svenska farmakopén upptar alla läkemedel med latinska namn såsom huvudrubriker och därunder de svenska eller försvenskade namnen. De olika ingredienserna förekomma uteslutande under latinska benämningar. Sålunda torde icke heller med rätta kunna sägas, att någon inkonsekvens skulle ligga däruti, att recepten avfattas på latin. Snarare finner utskottet i nyss anförda förhållande ett stöd för bibehållande av nuvarande praxis.

I ett recept angivas de olika i en blandning ingående läkemedlen antingen med sina i farmakopén upptagna latinska namn, eller, om de ej förekomma i farmakopén, enligt internationell kemisk nomenklatur eller slutligen under sina lagskyddade benämningar. För allmänheten äro de i farmakopén förekommande försvenskade namnen i regel ungefär lika svårbegripliga som de nu nämnda.

Motionären anför som ett exempel ur ett recept 8 av de 11 beståndsdelar, varav läkemedlet var sammansatt. Här nedan återgivas jämte varandra de försvenskade benämningarna och de latinska namnen i farmakopén.

jodkalium;	Jodetum kalicum.
kamfersprit;	Spiritus camphoratus.
lobeliatinktur;	Tinctura Lobeliæ.
kloralhydrat;	Hydras chloralicus.
eucalyptustinktur;	Tinctura Eucalypti.
morfin;	(Chloretum) morphicum.
destillerat vatten;	Aqua destillata.
anisolja;	Anetholum.

Av dessa torde den så kallade svenska formen icke vara lättare begriplig än den latinska, med undantag endast för aqua = vatten.

Av vad nu anförts torde framgå, att man med begagnande av det latinska språket äger exakta beteckningar för läkemedlen. Å andra sidan synes, att de latinska namnen icke alltid kunna översättas till vårt

språk samt att, då översättning är möjlig, det latinska namnet ofta kan återgivas endast med en sammansatt och mindre exakt samt för lekmannen i regel föga begriplig benämning.

Några olägenheter för allmänheten kan utskottet icke finna att hittillsvarande praxis medför. Att allmänheten genom den ifrågasatta föreskriften skulle, såsom motionären förmenar, »upplysas om faran av de medicinska gifterna och framför allt ej lämnas i okunnighet om vad det är för något, som döljer sig bakom läkarreceptets mystiska hieroglyfer», anser utskottet föga troligt, dels därför att redan nu icke alltför stora svårigheter torde möta för allmänheten att få recepten tolkade, dels ock emedan, enligt utskottets förmenande, allmänheten, även om recepten avfattades på svenska, torde sakna insikt att rätt bedöma beskaffenheten och verkan av den medicin, som ordinerades.

På grund av vad sålunda blivit anfört, får utskottet hemställa,

att andra kammaren icke måtte bifalla ifrågavarande motion.

Stockholm den 20 februari 1914.

På utskottets vägnar:

M. ENDERSTEDT.

Reservation:

av herrar *Enderstedt* och *Lundgren* i Björna mot viss del av motiveringen.